

افغانستان: کتاب های درسی ماهه ی سردرگمی معلمان

Author: Hijratullah Ekhtyar

در ننگرهار، برخی می گویند که نصاب درسی خیلی سخت است و دیگران مدعی اند که این کتاب ها پر از اشتباه است.

گزارشی از هجرت الله اختیار- افغانستان

معلمان و شاگردان مکاتب در شرق افغانستان با نصاب تعلیمی تازه به مشکل مواجه اند. کارشناسان می گویند برخی کتاب های درسی بیش از حد پیشرفته و درضمن پر از اشتباه نیز می باشند.

مبلغ نه میلیون دالر برای تهیه و نشر کتاب های درسی جدید به مصرف رسیده است. شش ماه قبل این کتاب ها در ننگرهار توزیع گردید، درحالیکه قسمت هایی از کشور تا سه ماه دیگر برای شان این کتاب ها توزیع خواهد شد.

مسوولان تعلیم و تربیه می گویند که کارمندان تعلیمی با توجه به توانایی های موجود نمی توانند این کتاب ها را تطبیق کنند.

اما برخی معلمان می گویند که محتوای نصاب تعلیمی چنان پیچیده است که آنان قادر به درک آن نیستند، چه رسد به شاگردان.

راحت الله که در لیسه عالی کمبو واقع ولسوالی خوگیانی در ولایت ننگرهار کیمیا درس می دهد، می گوید مفردات بکار رفته درین کتاب ها در سطح پوهنتون تدریس میشود.

او گفت: "کتاب کیمیای جدید صنف یازدهم موضوعاتی را در خود دارد که در سال اول پوهنتون درس داده می شود. و مضامین صنف دوازدهم مانند الجبر، هندسه و مثلثات موضوعاتی را دربر دارد که در سطح پوهنتون تدریس می شود. این نشان می دهد که محتویات نصاب در سطح بسیار بالا تهیه شده است... شاگردان صنف های 10، 11 و 12 چگونه آنها را درک کنند؟ معلمان چگونه درس بدهند؟"

راحت الله پیشبینی می کند که معلمان زیادی تدریس را رها خواهند کرد، و تعدادی ممکن است تلاش نمایند که به نحوی روزگرازی کنند.

او افزود: "اگر کسی می گوید که می تواند این مضامین را تدریس کند، شاید بتواند این کار را انجام دهد ولی من مطمئنم که شاگردان چیزی از آن یاد نخواهد گرفت."

محمد صدیق، معلم لیسه عالی عبدالوکیل گفت که نصاب تعلیمی چنان مشکل است که او مجبور شده درس را ترک کند.

او گفت: "معلمان می گویند که از موضوع درس سر در نمی آوریم چگونه به شمار درس بدهیم؟ کتاب های سابق آسان بودند."

شمس الرحمان نورانی معلم مکتب ابتدائیه خپر در ولسوالی چپرهار شکایت داشت که برخی کتاب های درسی مملو از معلوماتی است که به مشکل می توان از آن مفهوم گرفت.

او گفت: "مضامین بیش از حد شرح و تفصیل دارد، طوری که شاگردان از خواندن آن چیزی درک نمی توانند و گیج می شوند."

نورانی گفت که معلمان فعلی برای استفاده از نصاب تعلیمی متفاوتی تربیت شده بودند و عیار ساختن با نصاب تازه برای شان سخت است.

مسوولان تعلیم و تربیه در ولایت ننگرهار تاکید دارند که برنامه آموزشی جامعی براه انداخته شده است.

سخنگوی ریاست تعلیم و تربیه ولایت ننگرهار، آقای محمد آصف شنواری گفت: "این نصاب تعلیمی با شرایطی زندگی معاصر ما صدق می کند. مشکلات از سطح پایین دانش معلمان ما نشات می گیرد. ما از قبل تعدادی از استادان ماهر علوم ساینسی را تربیت کرده ایم و آنها حالا مصروف تربیه استادان مکتب برای استفاده از نصاب تعلیمی جدید می باشند. پلان داریم که حدود 5000 معلم را تربیه کنیم. تاکنون 100 معلم را آموزش داده ایم و پروسه جریان دارد."

شنواری گفت که برای تجدید نظر در کتاب های درسی مکاتب کار و فکر زیادی بخرج داده شده است، و کمیته ویژه ای روش های تعلیمی کشورهای چون هند، پاکستان، ایران، سودان و مالیزیا را مطالعه کرده اند. او گفت که در نتیجه نصاب تعلیمی افغانستان اکنون بهتر از نصاب تعلیمی همسایگانش است.

نادره سعیدی معلم ریاضیات لیسه عالی رخشانه به این باور است که توجه به مودل های دیگر بخشی از مشکل است. او ادعا کرد که بخش اعظم محتویات مضامین کورکورانه از کتاب های خارجی کاپی شده است، و اشتباهاتی را نیز درین جریان مرتکب شده اند.

او در چند صفحه اول فزیک صنف یازدهم 11 اشتباه را نشان داد، همچنان اشتباهاتی که در مثال های کارخانگی وجود داشت.

روش های تعلیمی استفاده شده در افغانستان در جریان سه دهه گذشته بطور منظم از جریان های سیاسی حاکم متأثر بوده است. رژیم کمونیستی که در اواخر دهه 1970 قدرت را گرفتند، ایدولوژی شوروی را در تعلیم و تربیه وارد ساخت. گروه های مجاهدین وقتی در سال 1992 قدرت را در کابل بدست گرفتند کتاب های درسی را با تاکید بر دیدگاه های خودشان تغییر دادند، از جمله اینکه عکس یک قومندان شبه نظامی شان درپوش کتاب تاریخ یکی از صنوف چاپ شد با به قدرت رسیدن طالبان در سال 1996 دوباره وضع تغییر کرد. آنها مانع رفتن دختران به مکتب شدند و دیدگاه تندروانه خود را از اسلام در کتاب های درسی تحمیل نمودند، منجمله در کتاب های ساینس و ریاضیات.

دوره پس از سال 2001 تغییرات زیادی را دیده و بهبودی هایی رونما شده است، بخصوص در آموزش دختران. اما مشکلات نیز هنوز وجود دارد. کتاب های درسی تاریخ که اخیراً چاپ شده است، درباره سه دهه اخیر سکوت نموده است- برخی ها می گویند این نوعی سازش است، زیرا برخی جنگ سالارانی که اکنون وارد سیاست شده اند نمی خواهند درباره اتفاقات معلومات زیادی داده شود.

راحت الله معلم کیمیا می گوید: "هروقتی که یک حکومت جدید به قدرت می رسد، در سیستم تعلیمی مطابق سلیقه سیاسی خود دخالت می نماید."

او افزود: "نصاب تعلیمی فعلی ممکن است برای امریکایی ها، انگلیس ها و برخی دولت های غربی مناسب باشد، اما نه برای اطفال و نوجوانان افغانستان جنگ زده."

اسدالله غضنفر، نویسنده ای که شیوه تهیه و ترتیب کتاب های درسی را بررسی کرده است، می گوید بخش دستور زبان پشتو شامل تعریف های نادقیق است، و توضیحات نیز چنان ضعیف ارائه شده است که فهمیدن متن را دشوار می سازد. او می گوید که در کتاب های زبان دری نیز عین مشکل وجود دارد.

او گفت: "من به اطمینان می گویم که هیچ چیز این کتاب ها درست نیست."

غضنفر می گوید این مسایل مهم است، زیرا کتاب های درسی مکاتب مهمترین سندی است که یک کشور در اختیار دارد، و از نگاه اهمیت درست پس از قانون اساسی قرار می گیرد.

موضوعی دیگری که غضنفر می گوید این است که یک کتاب درسی پشتو، متنی را در ارتباط به کاظم خان شیدا شاعر قرن هجده دربر می گیرد. کار این شاعر خیلی مورد احترام است ولی در عین حال چنان پیچیده است که یک معلم متوسط به مشکل می تواند از آنها چیزی درک کند. او افزود: "این بخصوص برای شاگردانی که پشتو زبان مادری شان نیست، واقعاً سخت است."

زرین انخور، نویسنده و متخصص ادبیات پشتو که کتاب آموزشی پشتوی صنف 12 را نوشته است، از تصمیم اش برای وارد کردن متن های سخت در کتاب های درسی دفاع کرد.

او گفت که "من قصداً برخی معلومات عام درباره ادبیات پشتو و محتویات مرموز آن انتخاب کردم، زیرا صنف دوازدهم دروازه پوهنتون است" او افزود که متعلمان آینده نیازمند معلومات عمومی درباره ادبیات پشتو می باشند.

او گفت: "من موافقم که این مضامین ممکن است برای شاگردان مکاتب سخت باشد- برای استادان نیز سخت است."

در پایان اما او گفت که معیارهای بین المللی حکم می کند که مسوولان تعلیم و تربیه باید درباره نصاب تعلیمی تصمیم بگیرند و بعد معلمان عیار با معیارهای لازم را استخدام یا تربیت کنند.

Youth :Topic

Source URL: <https://iwpr.net/da/global-voices/%D8%A7%D9%81%D8%BA%D8%A7%D9%86%D8%B3%D8%AA%D8%A7%D9%86-%DA%A9%D8%AA%D8%A7%D8%A8-%D9%87%D8%A7%DB%8C-%D8%AF%D8%B1%D8%B3%DB%8C-%D9%85%D8%A7%DB%8C%D9%87-%DB%8C-%D8%B3%D8%B1%D8%AF%D8%B1%DA%AF%D9%85%DB%8C-%D9%85%D8%B9%D9%84%D9%85%D8%A7%D9%86>